

JOSEF JAKOB KALWO

(circa 1800, Timișoara - 30 septembrie 1875, Viena)

Ziarist, scriitor, poet popular și umorist în limba iudeo-spaniolă

De la Wikipedia, enciclopedia liberă https://ro.wikipedia.org/wiki/Josef_Jakob_Kalwo

Josef Jakob Kalwo sau Yossef Yaacov Calvo a fost un ziarist, scriitor și poet popular și umorist austriac, evreu sefard originar din Banat, care a scris în limba iudeo-spaniolă (judezmo sau [ladino](#)). A fost un pionier al scrierii umoristice în limba ladino.

Născut în obștea evreilor sefarzi din Timișoara, pe atunci în [Imperiul Austriac](#), s-a stabilit ulterior, prin anii 1830, la Viena, unde a fost membru în comunitatea locală a evreilor spanioli sau „turci”. De profesie a fost negustor de găini și de apă gazoasă, meserii din care s-a întreținut.

A început să se facă cunoscut în presa de limba ladino din Viena, începând din anii 1860. A fost vreme de câțiva ani redactor la gazeta lui Semo. Între anii 1861-1872 a fost redactor la gazeta lui Semo, „El Korreo de Viena” și a colaborat intens la publicația „Guerta de estorya” (Grădina de istorie) și la suplimentul literar „El Trezoro de la Kaza”, și ele conduse și editate de Semo. Împreună cu Shem Tov Semo a redactat în anul 1864 și gazeta „El Dragoman” (Traducătorul). Kalwo a redactat la Viena și periodicul „El Nasyonal”, precum și buletinul festiv „Rizi Bizi” (1867).

Pe urmele lui Shem Tov Semo, Kalwo a susținut la un moment dat ideea reisperizării limbii iudeo-spaniole și utilizarea alfabetului latin, în 1866 afirmând că spaniola (castiliana modernă) ar putea înlocui treptat limba ladino în cercurile evreilor sefarzi (în articolul "A los djidiós espanyoles ke en todo el mundo" în „El Nasyonal”). A renunțat la această idee, ea nefiind populară. Cu timpul, evreii spanioli au înlocuit limba ladino sau au folosit-o paralel cu limba oficială a țării, în cazul Austriei, cu germana.

Josef Jakob Kalwo a fost căsătorit cu Babette Baruch (1814-1879). Au avut trei copii: Jakob (n.1835), Leopold (n.1840) și Abraham (n.1842). A murit în 1875 și a fost înmormântat la cimitirul Währinger din Viena.

Scrieri

- „Roscas^[1] de Purim” - para nașim e anașim (pentru femei și bărbați)- culegere de aforisme, anecdote, poezioare etc cu prilejul sărbătorii vesele de Purim - publicată în periodicele lui Shem Tov Semo - 1864
- rubrici permanente în suplimentul denumit „Sala de Pasatyempo” (Sala de distracții)
  - „Cartas bovas” („Scrisori idioate”) - ale halvagiului (Halvagi Bași) Hedji, către soția sa, Medji, satire la adresa societății contemporane
  - Djohayadas (De-ale lui Djohà și Djohaikos, fiul său) - snoave despre Djohà, versiunea sefardă și maghrebiană a personajului [Nastratin Hoge](#)

Legături externe

- [‘Recordings’ of Judezmo Linguistic Variation in the Early Twentieth-Century Judezmo Press](#)

- [Bunis, David M "Shem Tov Semo, Yosef Kalwo, and Judezmo Fiction in Nineteenth - Century Vienna"](#) en Michael Studemund-Halévy, Christian Liebl e Ivana Vucina Simóvic, eds. Sefarad an der Donau. La lengua y literatura de los sefardíes en tierras de los Habsburgo Barcelona, Tirocinio, 2013, pp. 39-106
- [articolul Calvo, Yosef de pe Sefardiweb](#)

Note

[^] roscas de alhashu sunt numite de sefarzii din sud-estul Europei prăjiturile numite la evreii aşkenazi „Urechile lui Haman” - Humăntaş de Purim (Prăjituri de Purim)